

DOI: [10.32702/2307-2105-2022.5.82](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2022.5.82)

УДК 303.7; 65.01.

*А. В. Колеватова,
к. е. н., старший викладач кафедри обліку і аудиту,
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
ORCID ID: 0000-0001-5035-5481*

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА РІЗНИХ ЕТАПАХ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

*A. Kolevatova
PhD in Economics, Senior Lecturer of the Department of Accounting and Audit,
Petro Mohyla Black Sea National University*

METHODOLOGICAL FUNDAMENTALS OF ANALYSIS OF ECONOMIC ACTIVITY AT DIFFERENT STAGES OF SOCIETY DEVELOPMENT

Подальший розвиток методології аналізу господарської діяльності підприємств для постіндустріальної економіки та її критичний аналіз виступають основною метою даної статті. Обґрунтовано, що розвиток методології економічного аналізу повинен забезпечувати можливість визначати та контролювати тенденції поліпшення кількісних і якісних параметрів виробничо-господарської діяльності підприємств для прийняття ефективних управлінських рішень за результатами проведення аналітичних розрахунків.

Проаналізовано думки провідних вчених-аналітиків щодо сутності методів і методик економічного аналізу та класифікації його принципів. Доведено, що в умовах розвитку постіндустріальної економіки теоретико-методологічна конструкція економічного аналізу потребує удосконалення.

Представлено уточнення сутності принципів, рекомендовано види та методи аналізу, що дозволять спеціалістам на практиці краще розуміти та з більшою ефективністю використовувати теоретично-методологічні аспекти економічного аналізу. Запропоновано впровадження порядку застосування методів економічного аналізу, які залежать від фаз інвестиційно-інноваційного процесу на підприємствах.

Further development of the methodology of analysis of economic activity of enterprises for the post-industrial economy and its critical analysis are the main objectives of this article. It is substantiated that the development of the methodology of economic analysis should provide an opportunity to identify and control trends in improving the quantitative and qualitative parameters of production and economic activities of enterprises to make effective management decisions based on analytical calculations.

The opinions of leading scientists-analysts on the essence of methods and techniques of economic analysis and classification of its principles are analyzed. It is proved that in the conditions of development of post-industrial economy the theoretical and methodological construction of economic analysis needs to be improved. Clarification of the essence of the principles is presented, types and methods of analysis are recommended, which will allow specialists to better understand and use more effectively the theoretical and methodological aspects of economic analysis. It is

proposed to introduce the procedure for applying the methods of economic analysis, which depend on the phases of the investment and innovation process in enterprises.

It is proved that in the conditions of development of post-industrial economy the theoretical and methodological construction of economic analysis needs significant improvement. We conducted a critical analysis of the opinions of leading analysts on the nature and classification of principles, methods and techniques of economic analysis, resulting in clarified the nature and meaning of the principles, recommended types and methods of analysis that will allow economic analysts, accountants, auditors, controllers to better understand and more effective use in practice of theoretical and methodological aspects of economic analysis. The procedure for applying the methods of economic analysis depending on the phases of the investment and innovation process has been formed at the enterprises. Further research should focus on supplementing the theoretical and methodological basis of economic analysis with indicators that will allow for a high-quality and fairly rapid analysis of investment and innovation activities of enterprises to make effective management decisions.

Ключові слова: економічний аналіз; аналіз господарської діяльності; методологія; методи; принципи; інвестиційно-інноваційний розвиток; постіндустріальна економіка.

Key words: economic analysis; analysis of economic activity; methodology; methods; principles; investment and innovation development; post-industrial economy.

Постановка проблеми. Інвестиційно-інноваційний розвиток економіки України неможливий без вдосконалення аналітичного та інформаційного інструментарію здійснення господарської діяльності підприємств. Саме тому, результати проведеного економічного аналізу дають можливість діагностувати та контролювати тенденції розвитку щодо покращення кількісних і якісних параметрів виробничо-господарської діяльності підприємств. На економічні процеси суб'єкта господарювання активно впливають аналітичні розрахунки, за допомогою яких зростають потенційні резерви збільшення прибутковості та віддачі від інвестованого капіталу. Правильно структурована та узагальнена аналітична інформація сприяє вчасному прийняттю економічно обґрунтованих управлінських та інвестиційно-інноваційних рішень.

В умовах розвитку сьогодення, враховуючи трансформацію інвестиційно-економічної та інноваційної діяльності підприємств, установ і організацій, нестачу фінансування та економічні кризи суспільства в цілому, виникає необхідність постійного розвитку та вдосконалення науки, зокрема її методологічних засад. Слід відмітити, що до сьогодення часу у сфері аналізу господарської діяльності розвиток методології аналітичної діяльності та досліджень визначався через призму індустріального суспільства, шляхом пошуку резервів різних матеріальних ресурсів на всіх етапах життєвого циклу як виробництва, так і реалізації продукції. Пояснити можна це тим, що основа науки «Аналіз господарської діяльності» сформувалася ще у радянські часи, тобто в період загальної індустріалізації суспільства і розвитку промислового сектору централізованої економіки.

Зауважимо, що традиційна методологія АГД вже давно є морально застарілою, оскільки не відповідає динаміці та реаліям сучасної господарської діяльності. Розвиток методології аналізу господарської діяльності підприємств та окремих аналітичних методик має бути повністю адаптованим до умов інвестиційно-інноваційного розвитку економіки України, що дозволить створити необхідне аналітичне підґрунтя для ефективного управління підприємствами. Тільки при умові ефективного використання єдиних методологічних принципів залежить створення досконалої системи взаємопов'язаних аналітичних даних, що зуміють відтворити динаміку та структурні зрушення, які відбуваються у господарській діяльності підприємств під впливом інвестиційно-інноваційних чинників. Отже, саме тому необхідно визначити відповідність принципів аналізу господарської діяльності підприємств вимогам інвестиційно-інноваційного розвитку економіки України.

В умовах цивілізаційного переходу від індустріального до постіндустріального суспільства та досить інтенсивного розвитку інформаційних технологій значення факторів матеріального виробництва значно скорочується, проте підсилюється роль інформації і знань для прийняття рішень, що забезпечують конкурентні переваги суб'єктами господарювання в глобальному середовищі функціонування, обґрунтовуючи таким чином актуальність нашого дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Враховуючи той факт, що аналіз господарської діяльності активно здійснює функцію пошуку якісних управлінських рішень, виникає значна потреба поглибленого вивчення питань, пов'язаних із методологією аналізу господарської діяльності таких суб'єктів господарювання, які функціонують у інформаційній економіці постіндустріального суспільства.

Основні теоретичні і методологічні питання аналізу господарської діяльності підприємств та особливості їх вирішення відповідно до вимог розвитку України знайшли своє відображення в працях таких вчених-науковців: М.І. Баканова, Ф. Бутинця [1], В. Геєць [2], Д. Грицишена [3], В.Т. Доля [4], М. Ф.

Дьячкова, Д.А. Ендовіцького, В.П. Завгороднього [5], І.І. Каракози, А.Ш. Маргуліс, М.В. Мельника [10], Е.В. Мниха [11], М.Я. Коробова, Н.П. Любушіна, Д.А. Панкова, В.Ф. Палія, І.І. Поклада, Г.В. Савицької [13], А. І. Сухорукова [14], В.І. Стражева, М.Г. Чумаченка, А.Д. Шеремета та інших.

Серед закордонних науковців, які опрацювали деякі аспекти економічного аналізу в постіндустріальному суспільстві виділимо наступних: Х. Андерсон, Г. Александер, М. Баканов, С. Барнгольд, Д. Барсуков, С. Барнес, Дж. Бейлі, Г. Бірман, С. Шмідт, М. Бромвич, Л. Бернстайн, В. Беренс.

Аналізуючи останні дослідження і публікації з економічного аналізу в постіндустріальному суспільстві можна стверджувати, що наукових робіт, які присвячені комплексному вивченню проблем методології та практики аналізу господарської діяльності підприємств в моделі інвестиційно-інноваційного розвитку України, не досить багато. Нашу увагу привернула відсутність єдності думок щодо розкриття сутності, групування, забезпечення збереження взаємозв'язку й обґрунтованості принципів, видів і методів економічного аналізу. Тому, вважаємо за необхідне виробити чіткий підхід до методології економічного аналізу, яка б безпосередньо відповідала моделі інвестиційно-інноваційного розвитку економіки України, враховуючи наявні теоретичні та практичні досягнення.

Метою статті є розробка наукової гіпотези про те, що в умовах розвитку економіки постіндустріального суспільства виникла нова ланка АГД, що забезпечує збір інформації про діяльність підприємства для прийняття рішень на основі здійснення аналізу облікової інформації, як основних регламентованих доказів визначення межі між якісними і кількісними характеристиками корисної інформації про діяльність підприємства для всіх суб'єктів господарювання у глобальному середовищі.

Для досягнення поставленої мети нами було вирішено наступні завдання, основними з яких є: розгляд потоку інформації, що виступає необхідним елементом для прийняття управлінських рішень на підприємстві; формулювання методологічних основ аналізу господарської діяльності постіндустріального суспільства; порівняння основних методологічних підходів до аналізу господарської діяльності на індустріальній та постіндустріальній стадіях розвитку суспільства.

Виклад основного матеріалу. Визначення і кількісна оцінка внутрішніх виробничих резервів з подальшою розробкою відповідних техніко-економічних заходів щодо їх реалізації представляють собою основну мету економічного аналізу в моделі інвестиційно-інноваційного розвитку економіки України.

Особливе значення аналізу господарської діяльності полягає в тому, що він вивчає економічні процеси не вцілому, а на кожному підприємстві в специфічних умовах його діяльності. Ці умови формуються під впливом як об'єктивних, так і суб'єктивних факторів. Головне значення для підприємства мають суб'єктивні фактори (техніко-економічні показники), оскільки ними можна керувати, змінювати їх для досягнення конкретних цілей.

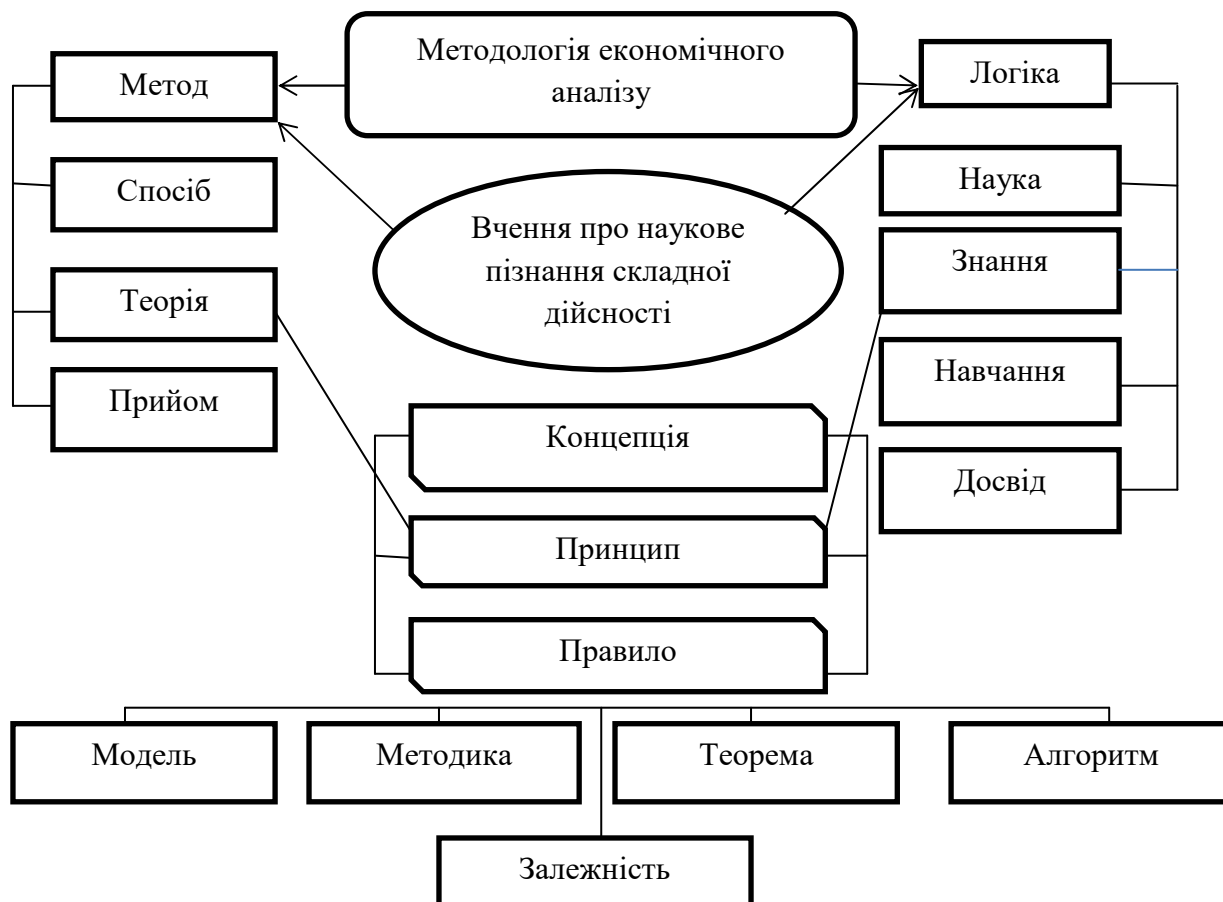

Рис. 1. Загальна структура методології аналізу господарської діяльності в постіндустріальній економіці

Джерело: сформовано автором на основі [5,8]

На рис. 1. представлено структуру методології економічного аналізу у взаємозв'язку її елементів в постіндустріальному суспільстві. Зазначимо, що до складу методології економічного аналізу входить метод, який визначає загальний підхід до дослідження та конкретна методика, виражена сукупністю спеціальних прийомів (методів), що застосовуються для обробки й аналізу економічної інформації.

На думку С.В. Калабухової, якість прийнятих управлінських рішень щодо господарської діяльності залежить не лише від методології спостереження, вимірювання і реєстрації даних про предметну сутність господарського факту або господарської операції, тобто від бухгалтерського обліку, а й також від методології осмислення інформації, принципів побудови та наукового інструментарію обробки зафіксованої бухгалтерським обліком інформації для перетворення її у релевантну для зовнішніх і внутрішніх користувачів [7]. Саме тому, визначення основних принципів, що впливатимуть на результативність аналізу як науки і практичної діяльності, його функції і системи управління, є важливим етапом розвитку постіндустріальної економіки.

Під час детального вивчення й аналізу багатьох наукових джерел та публікацій виявлено, що більшість фахівців-аналітиків, вчених-науковців по-різному підходять до формування системи принципів аналізу, оскільки тлумачення змісту цих принципів є неоднозначним, при цьому часто виникають дискусійні питання щодо аспектів розвитку теорії економічного аналізу, що не досить сприятливо позначається на організації аналітичного процесу. На нашу думку, при формуванні принципів слід орієнтуватися на усвідомлення та узагальнення об'єктивних процесів і тенденцій в аналітичній сфері в межах єдиної методології економічного аналізу, при цьому потрібно запобігати виникненню суб'єктивних суджень.

Принципи економічного аналізу є обов'язковими для всіх господарських відносин незалежно від економіко-політичного устрою. При зміні предмета економічного аналізу і появи нових об'єктів, змін у його принципах не відбудеться, оскільки аналіз розв'язує проблеми, які виникають тільки за допомогою властивих йому методів і принципів. І. Д. Лазаришина [8] об'єднує принципи аналізу господарської діяльності підприємств у такі групи: методологічні, правові, організаційні та принципи професійної етики.

На основі дослідження літературних джерел визначено перелік основних принципів економічного аналізу. Науковці сходяться в поглядах на важливість таких основних принципів економічного аналізу, як: ефективність (економічність), конкретність, комплексність, науковість, об'єктивність, оперативність, періодичність, системність.

Оскільки принципи являються складовою методології, тому їх дотримання виступає основною умовою проведення аналітичних досліджень, запорукою вирішення завдань і досягнення поставлених аналітичних цілей. В умовах розвитку інвестиційно-інноваційної економіки України необхідним також стає уточнення сутності та значення основних принципів економічного аналізу, які б характеризували аналіз господарської діяльності підприємств як цілісну систему (табл. 1). Рекомендоване уточнення змісту й наповненості представлених в таблиці принципів дозволить при їх застосуванні в аналітичній діяльності якісно формувати комплекс даних для ефективного управління підприємством в умовах постіндустріального розвитку країни.

Таблиця 1

Сутність та значення основних принципів аналізу господарської діяльності підприємств в умовах інвестиційно-інноваційного розвитку країни (рекомендоване уточнення)

Назва принципу	Сутність і значення принципу
<i>Визначальна роль практики в процесі пізнання</i>	Кінцевою метою пізнання та критерієм істини являється суспільна практика.
<i>Принцип дієвості</i>	На досягнення поставлених цілей господарської діяльності активний вплив має здійснювати аналіз, що виявлятиме недоліки, визначатиме прорахунки в роботі підприємства й резерви поліпшення показників, вивчатиме можливості підвищення ефективності діяльності підприємства.
<i>Принцип ефективності (економічності)</i>	Для того, щоб витрати на проведення аналізу давали значний позитивний ефект, під час його здійснення повинні широко використовуватися провідні методики і засоби, які полегшуватимуть роботу аналітика.
<i>Принцип конкретності</i>	Цільова спрямованість і адресність повинні виступати результатом аналізу, адже конкретний аналіз має бути націлений на отримання результату при досягненні поставленої мети.
<i>Принцип комплексності</i>	Даний принцип передбачає всебічне дослідження причинно-наслідкових зв'язків, загальну оцінку входних параметрів їх функціонально-структурної побудови. Метою роботи аналітика повинні бути не лише основні результати, а й побічні. Цілісність системи, яка відрізняється визначеною завершеністю, припускає й відокремлений аналіз її складових елементів.
<i>Принцип науковості</i>	Методологія економічного аналізу базується на останніх досягненнях науки та залежить від дії економічних законів, передбачаючи при цьому пізнання об'єктивної реальності функціонування економічної системи і вплив об'єктивних факторів її зміни та розвитку. Широке застосування в економічному аналізі економіко-математичних

	методів і моделей та комп'ютерних технологій обробки аналітичної інформації відбулося завдяки розвитку значного технологічного прогресу.
<i>Принцип оперативності</i>	Проведення економічного аналізу повинно проводитися швидко та чітко відповідно до рекомендацій, що спрямовані на поліпшення господарської діяльності підприємства й перетворюють аналіз в інструмент оперативного контролю.
<i>Принцип об'єктивності</i>	Результати аналізу повинні відзеркалювати об'єктивну реальність та засновуватися на правдивій інформації й точних аналітичних розрахунках. При інтерпретації показників потрібно враховувати вплив на них усіх факторів та обмежень. Ідеальним варіантом для аналізу є використання економічних даних і фінансової звітності.
<i>Принцип періодичності</i>	З метою загального уявлення про динаміку господарських процесів, основних показників, а також планування аналітичної роботи даний принцип передбачає систематичне проведення аналітичних досліджень за певні звітні періоди.
<i>Принцип пізнаваності</i>	Для економічного аналізу економічні явища та процеси є пізнаваними, адже вони слугують об'єктами пізнання для економічних наук.
<i>Принцип регламентованості</i>	Означає відповідність методик аналізу державному законодавству та сучасній міжнародній і державній соціально-економічній політиці.
<i>Системність</i>	При використанні даного принципу кожний досліджуваний об'єкт повинен розглядатися як складна динамічна система, що складається з часток. При цьому слід намагатися ухилитися від аналізу показників, що не пов'язані з досягненням конкретних цілей.

Джерело: сформовано автором на основі [10, 13]

Аналіз господарської діяльності може встановлювати причинно-наслідкові зв'язки й давати їм кількісну характеристику, тобто забезпечувати зміну впливу факторів на результати діяльності – це є важливою методологічною рисою аналізу та робить аналіз господарської діяльності підприємства точним, а висновки – обґрунтованими.

Для формування комплексного обліково-аналітичного забезпечення управління промисловими підприємствами в постіндустріальній економіці вагоме значення мають напрями аналізу. В постіндустріальних умовах діяльності підприємств слід виділити наступні види аналізу, враховуючи його класифікаційні ознаки (табл. 2).

Таблиця 2
Види аналізу господарської діяльності підприємств у постіндустріальній економіці за різними суб'єктно-об'єктними рівнями

Вид аналізу	Суть та значення
<i>За відношенням до користувача</i>	
Внутрішній	Проводиться на підприємстві для забезпечення потреб управління господарською діяльністю.
Зовнішній	Здійснюється органами господарського управління, банками, фінансовими органами, акціонерами, інвесторами на основі статистичної та фінансової звітності.
<i>За об'єктами управління</i>	
Фінансово-економічний	Основна увага при здійсненні даного виду аналізу спрямована на фінансові показники та результати діяльності підприємства.
Техніко-економічний	Вивчає взаємодію технічних і економічних процесів та їх вплив на результати господарської діяльності.
Соціально-економічний	Вивчає взаємозв'язок і вплив соціально-економічних процесів на результати господарської діяльності підприємства.
Економіко-статистичний	Використовується для вивчення суспільних явищ на різних рівнях управління: підприємства, галузі, регіону.
Економіко-екологічний	Проводиться з метою дослідження взаємодії екологічних і економічних процесів, що пов'язані зі збереженням та поліпшенням навколишнього середовища і витратами на екологію. Здійснюється органами охорони навколишнього середовища, економічними службами підприємства.
Інвестиційний	Використовується для розробки програм і проведення оцінки ефективності інвестиційної діяльності підприємства
Маркетинговий	Даний вид аналізу проводиться для вивчення зовнішнього середовища функціонування господарюючого суб'єкта, ринків сировини і збуту готової продукції, її конкурентоспроможності, попиту і пропозиції, комерційного ризику, формування цінової політики, розробки тактики та стратегії маркетингової діяльності.

Функціонально-вартісний	Головне призначення цього виду аналізу полягає в тому, щоб виявити непотрібні функції об'єкта і попередити зайві витрати за рахунок ліквідації непотрібних вузлів, деталей, спрощення конструкції виробу, заміни матеріалів.
<i>За галузевою ознакою</i>	
Галузевий	Використовується в окремих галузях економіки (промисловості, сільському господарстві, будівництві).
Міжгалузевий	Даний вид аналізу є теоретико-методологічною основою економічного аналізу в усіх видах економічної діяльності.
<i>За змістом програми</i>	
Комплексний	Займається всебічним вивченням діяльності підприємства.
Тематичний	Досліджуються тільки окремі сторони господарської діяльності підприємства, що представляють найбільшу зацікавленість в певний момент часу.
<i>Організаційна форма</i>	
Централізований	Керівництво вищої ланки при використанні даного виду аналізу залишає за собою більшу частину повноважень, необхідних для прийняття найважливіших управлінських рішень.
Децентралізований	Вид аналізу в організаціях, в яких повноваження розподілені за підпорядкованими рівнями управління.
Інтегрований	Вид аналізу, що поєднує в різних співвідношеннях централізовану та децентралізовану форми управління підприємством.
<i>Періодичність проведення</i>	
Разовий	За певних умов, а саме: у разі зміни керівництва, акціонерів, форс-мажорних обставин аналіз проводиться епізодично.
Періодичний	Аналіз, що проводиться через певний інтервал часу, тобто систематично.
Систематичний	Сприяє застосуванню на підприємствах більш досконалої організації виробництва та праці, дозволяє знайти нові джерела для підвищення продуктивності праці, зниження собівартості продукції, поліпшення використання засобів виробництва, сприяє інноваціям й розподілу передового виробничого досвіду.
<i>Повнота охоплення об'єктів</i>	
Суцільний	Висновки за його результатами формуються після вивчення всіх без виключення об'єктів.
Вибірковий	Висновки формуються за результатами дослідження тільки частини об'єктів.

Джерело: сформовано автором на основі [9,12,15]

В умовах розвитку сьогодення та процесів глобалізації економіки України національним виробникам для виходу на зовнішні ринки з конкурентоспроможною продукцією і послугами потрібно адаптувати свою господарську діяльність до умов інвестиційно-інноваційного розвитку суспільства.

З цією метою для аналізу господарської діяльності суб'єктів господарювання та прийняття ними ефективних рішень у постіндустріальному суспільстві потрібно використовувати такі перспективні методики економічного аналізу, як: ситуаційний аналіз, методика якого має відповідати постійним запитам менеджерів, враховуючи інфляційні процеси, діяльність конкурентів, кон'юнктуру ринку, ризики; стратегічний аналіз, функція якого полягає не лише в дослідженні показників минулих років, а й слідкує за розвитком прогнозованих умов майбутнього; ABC-аналіз, що дозволить обґрунтувати пріоритетні та ключові напрямки змін у виробничому процесі. Кінцевим результатом повинна стати мобілізація резервів господарювання через покращення організації й ефективності виробництва; GAP-аналіз, завдяки використанню якого можна досягти поставленої мети та знайти шлях від існуючого стану до бажаного; інституційний аналіз, який дозволить оцінити правові, організаційні, адміністративні й політичні умови діяльності господарюючого суб'єкта.

Розглянута теоретико-методологічна структурна побудова економічного аналізу дає можливість сформувати загальне (комплексне) обліково-аналітичне управління підприємством на основі інвестиційно-інноваційного розвитку, що можна буде використовувати для прийняття управлінських рішень, спрямованих на: зміну параметрів функціонування підприємства в теперішньому (поточному) періоді для уникнення або зменшення сукупності різноматірних видів ризиків; виправлення збоїв, що були допущені в попередніх періодах та які впливають на стан підприємства; формування стратегічних напрямів розвитку і функціонування підприємства шляхом розробки заходів попередження ризиків, що забезпечить безперервність його діяльності.

Висновки та напрямки подальших досліджень. Для ефективного розвитку методології економічного аналізу необхідно створювати такі передумови, які б за результатами аналітичних розрахунків, забезпечували можливості діагностування та контролю тенденцій покращення якісних та кількісних параметрів виробничо-господарської діяльності підприємств в наслідок ефективного прийняття управлінських рішень.

Доведено, що в умовах розвитку постіндустріальної економіки теоретико-методологічна конструкція економічного аналізу потребує вагомго удосконалення. Нами було проведено критичний аналіз думок провідних вчених-аналітиків відносно сутності та класифікації принципів, методів й методик економічного аналізу, в результаті чого уточнено суть та значення принципів, рекомендовано види і методи аналізу, які дозволять економічним аналітикам, бухгалтерам, аудиторам, контролерам краще розуміти й ефективніше використовувати в практичній діяльності теоретично-методологічні аспекти економічного аналізу, а на

підприємствах буде сформовано порядок застосування методів економічного аналізу залежно від фаз інвестиційно-інноваційного процесу.

Подальший науковий пошук слід зосередити на доповненні теоретико-методологічної бази економічного аналізу такими показниками, які дозволять проводити якісний та достатньо швидкий аналіз інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств для прийняття ефективних управлінських рішень.

Список використаної літератури.

1. Бутинець Ф. Ф. Економічний аналіз: навч. посіб: Рута, 2003. 680 с.
2. Геєць В. М. Інституційна обумовленість інноваційних процесів у промисловому розвитку України. *Економіка України*. 2014. № 12 (637). С. 4–19.
3. Грицишен Д. О. Обліково-аналітичне забезпечення управління економіко-екологічною безпекою підприємств: монографія. Житомир: ЖДТУ, 2015. 450 с.
4. Доля В. Т. Економічний аналіз: теорія практичні методики: навч. посіб. Київ: Кондор, 2013. 208 с.
5. Завгородній В. П. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу. Київ: КНЕУ, 2000. 258 с.
6. Івахненко В. М. Курс економічного аналізу: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. Київ: КНЕУ, 2016. 263 с.
7. Калабухова С. В. Елементи методу бухгалтерського аналізу в інформаційній економіці. *Економічний аналіз*. 2015. Т. 19. № 1. С. 6–12.
8. Лазаришина І. Д. Економічний аналіз в Україні: історія, методологія, практика: монографія. Рівне: НУВГП, 2005. 369 с.
9. Лахтіонова Л. А. Функції економічного аналізу на мікрорівні. *Фінанси, облік і аудит: зб. наук. пр.* КНЕУ, 2008. Вип. № 11. С. 245–250.
10. Мельник В. М. Основи економічного аналізу: короткий теоретико-методологічний курс: навч. посіб. Київ: Кондор, 2003. 128 с.
11. Мних Є.В. Економічний аналіз: підручник. Київ: ЦНЛ, 2005. 472 с.
12. Олійник О. В. Розвиток економічного аналізу в умовах інституційних змін: монографія. Житомир: ЖДТУ, 2008. 653 с.
13. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посіб. Київ: Знання, 2005. 662 с.
14. Свірко С. В. Державні фінанси України: визначальні вектори, результати та проблеми розвитку. *Незалежний аудитор*. 2015. № 13 (III). С. 24–31.
15. Сухоруков А. І. Активізація інвестиційно-інноваційної політики у промисловості – стратегічний пріоритет національних економічних інтересів України. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2015. № 3 (80). С. 193–205.

References.

1. Butynets, F.F. (2003), "Economic analysis: textbook. method: *Ruta*". 680 p.
2. Geets, V.M. (2014). "Institutional conditionality of innovation processes in the industrial development of Ukraine. *Ukraine economy*", № 12 (637), pp. 4–19.
3. Gritsishen, D.O.(2015), "Accounting and analytical support of economic and environmental safety of enterprises: a monograph". *Zhytomyr: ZhDTU*, 450 p.
4. Dolya, V.T.(2013), "Economic analysis: theory of practical methods: textbook. Way". Kyiv: *Condor*, 208 p.
5. Zavgorodny, V.P. (2000), "Organization of accounting, economic control and analysis". Kyiv: *KNEU*, 258 p.
6. Ivakhnenko, V.M.(2016), "Course of economic analysis: teaching method. way. for self. studied dist. Kyiv: *KNEU*, 263 p.
7. Kalabukhova, S.V.(2015), Elements of the method of accounting analysis in the information economy. *Economic analysis*. T. 19. № 1. S. 6–12.
8. Lazarishina, I.D.(2005), Economic analysis in Ukraine: history, methodology, practice: monograph. *Rivne: NUVGP*, 369 p.
9. Lakhtionova, L.A.(2008), "Functions of economic analysis at the micro level". *Finance, Accounting and Auditing: Coll. Science*. KNEU Ave., Vip. № 11, pp. 245–250.
10. Melnik, V.M.(2003), "Fundamentals of economic analysis: a short theoretical and methodological course: textbook. way. Kyiv: *Condor*, 128 p.
11. Monk, E.V.(2005), "Economic analysis: a textbook". Kyiv: CNL, 472 p.
12. Oliynyk, O.V.(2008), "Development of economic analysis in the conditions of institutional changes: monograph". *Zhytomyr: ZhDTU*, 653 p.
13. Savitskaya, G.V. (2005), "Economic analysis of the enterprise: textbook. Way". Kyiv: *Knowledge*, 662 p.
14. Svirko, S.V. (2015), "Public finances of Ukraine: defining vectors, results and problems of development". *Independent auditor*, № 13 (III), pp. 24–31.
15. Sukhorukov, A.I. (2015), "Intensification of investment and innovation policy in industry is a strategic priority of Ukraine's national economic interests". *Foreign trade: economics, finance, law*. № 3 (80), pp. 193–205.